

บทคัดย่อ

สมาชิกครอบครัวมีบทบาทสำคัญในการดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยติดสุราไม่ให้กลับไปติดสุราซ้ำ ซึ่งการมีส่วนร่วมของครอบครัวมีปัจจัยหลายอย่างเข้ามาเกี่ยวข้อง การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอำนาจในการทำนายการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการลดพฤติกรรมการดื่มสุราในผู้ป่วยติดสุรา ของการได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารและอารมณ์จากบุคลากรด้านสุขภาพ สัมพันธภาพในครอบครัว ทักษะคิดของครอบครัวต่อผู้ป่วย และปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้กรอบแนวคิดจากทฤษฎีความสำเร็จในการปรับตัวของบุคคลในภาวะเสี่ยง (The resilience model) กลุ่มตัวอย่างเป็นสมาชิกในครอบครัวผู้ป่วยติดสุราระยะติดตามหลังการรักษาไม่เกิน 3 เดือน ของสถาบันธัญญารักษ์ จังหวัดปทุมธานี จำนวน 160 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งมีคุณภาพทั้งความตรงและความเที่ยง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างในฐานะสมาชิกครอบครัวมีคะแนนสูงในเรื่องการได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารและอารมณ์จากบุคลากรด้านสุขภาพ การมีสัมพันธภาพในครอบครัว การมีทัศนคติที่ดีของครอบครัวต่อผู้ป่วย รวมทั้งการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการลดพฤติกรรมการดื่มสุรา และพบว่าทัศนคติของครอบครัวต่อผู้ป่วยเป็นตัวแปรเดียวที่สามารถทำนายการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการลดพฤติกรรมการดื่มสุราในผู้ป่วยติดสุราได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta = 0.45, p < .001$) โดยอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 20 ผลการศึกษานี้สนับสนุนว่าการพัฒนาโปรแกรมเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการลดพฤติกรรมการดื่มสุราในผู้ป่วยติดสุรา ควรพิจารณาเพิ่มทัศนคติของครอบครัวต่อผู้ป่วยเป็นสำคัญ